

VALTIOVARAINVALIOKUNNAN MIETINTÖ 7/2011 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi arpajais- verolain 4 §:n muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 13 päivänä lokakuuta 2011 lähettänyt valtiovarainvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen eduskunnalle laiksi arpajaisverolain 4 §:n muuttamisesta (HE 51/2011 vp).

Jaostovalmistelu

Asia on valmisteltu valtiovarainvaliokunnan verojaostossa.

Asiantuntijat

Verojaostossa ovat olleet kuultavina

- lainsäädäntöneuvos Jukka Vanhanen, valtiovarainministeriö
- ylitarkastaja Mia Keskinen, Verohallinto
- neuvotteleva virkamies Taimi Saloheimo, sosiaali- ja terveysministeriö
- toimitusjohtaja Markku Breider, Fintoto Oy.

Kirjallisen lausunnon ovat antaneet

- maa- ja metsätalousministeriö
- opetus- ja kulttuuriministeriö
- Raha-automaattiyhdistys
- Suomen Hippos ry
- Veikkaus Oy.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan arpajaisverolakia muutettavaksi siten, että yksinoikeudella toimeenpantujen arpajaisten arpajaisveroaste korotettaisiin 12 prosenttiin.

Esitys liittyy valtion vuoden 2012 talousarvioehdotukseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 2012 alusta.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Valiokunta puoltaa esityksen hyväksymistä muuttamattomana.

Esitys perustuu hallitusohjelmaan ja on yksi sovituista hyvinvointiyhteiskunnan rahoituspoh-

jaa vahvistavista verotuksellisista toimenpiteistä. Sillä tavoitellaan noin 34 milj. euron vuotuis-
ta verotuoton lisäystä. Tästä Veikkaus Oy:n osuus olisi noin 17 milj. euroa, Raha-automaattiyhdistyksen osuus noin 14 milj. euroa, Fintoto Oy:n osuus 1,3 milj. euroa ja Ålands Penning-

automatföreningin osuus runsaat 1,5 milj. euroa. Arviossa ei ole otettu huomioon sitä, että yksinoikeus hevospelien toimeenpanoon Manner-Suomessa siirtyy ensi vuoden alusta Fintoto Oy:lle.

Esitys myös yhtenäistää arpajaisverotusta niin, että verokanta olisi jatkossa kaikille toimijoille sama eli 12 prosenttia arpajaisten tuotosta. Arpajaisveron laskentaperuste on yhtenäistetty jo tätä ennen. Valiokunta pitää näitä linjauksia johdonmukaisina.

Valiokunnalla ei ole huomautettavaa esitykseen tältä osin.

Totopelien asema

Asian valiokuntakäsittelyssä on tuotu esiin huoli hevostalouden rahoitusasemasta. Totopelista saatavat tuotot ovat hevostalouden merkittävän rahoituslähde. Arpajaisveron korotus vähentää peleistä muodostuvaa tuottoa ja heijastuu siten yleisesti hevostalouden toimintaedellytyksiin ja alan työllisyyteen.

Myös esityksen perusteluissa on todettu, että taloudellinen matalasuhdanne vaikuttaa totopelitoiminnan kannattavuuteen muita rahapelejä enemmän. Esimerkiksi Fintoto Oy:n pelimyynti on vähentynyt yhteensä 10 prosenttia viimeisen kahden vuoden aikana. Veronkorotusta on perusteltu kuitenkin hevospelien yksinoikeuden siirrolla Veikkaus Oy:ltä Fintoto Oy:lle.

Asian käsittelyssä on ilmennyt lisäksi, että hevospelien haltuunotto Veikkaus Oy:ltä on paitsi iso mahdollisuus myös suurin taloudel-

linen ponnistus Fintoto Oy:lle vuosikymmeniin. Toiminta joudutaan käynnistämään käytännössä tyhjästä omista tuotemerkeistä ja myyntipisteistä alkaen. Yhtiö on toivonut sen vuoksi joustoa veronkorotuksen voimaantuloon.

Valiokunta pitää esiin tuotuja näkökohtia sinänsä ymmärrettävinä. Asian arvioinnissa on kuitenkin syytä ottaa huomioon myös Fintoto Oy:lle yksinoikeudella siirtyvien pelioikeuksien taloudellinen merkitys; Veikkaus Oy:n nyt harjoittamien raviveikkausten myynti oli runsaat 50 milj. euroa vuonna 2010, kun Fintoto Oy:n koko pelimyynti oli samana vuonna 193 milj. euroa. Muutos on merkittävä, kun arvioidaan hevostalouden toimintaedellytyksiä vastaisuudessa.

Valiokunta on painottanut edellä olevan näkökohdan lisäksi verokohtelun yhdenmukaisuutta. Kun lisäksi otetaan huomioon arpajaisverotuoton käyttö tärkeisiin inhimillisiin kohteisiin ja toisaalta hevostalouteen, erilaista verokohtelua ei voida pitää siihenkään nähden perustelluna.

Valiokunta katsoo näillä perusteilla, ettei lain voimaantuloa ole syytä myöhentää totopelien osalta.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella valtiovarainvaliokunta ehdottaa,

että lakiehdotus hyväksytään muuttamattomana.

Helsingissä 8 päivänä marraskuuta 2011

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Kimmo Sasi /kok	Astrid Thors /r
vpj.	Pentti Kettunen /ps	Kari Uotila /vas
jäs.	Jouko Jääskeläinen /kd	Pia Viitanen /sd
	Timo Kalli /kesk	vjäs. Pietari Jääskeläinen /ps
	Esko Kiviranta /kesk	Johanna Karimäki /vihr (osittain)
	Heli Paasio /sd	Esko Kurvinen /kok
	Kari Rajamäki /sd (osittain)	Raimo Piirainen /sd
	Markku Rossi /kesk	Antti Rantakangas /kesk
	Matti Saarinen /sd	Juha Väättäinen /ps.
	Sari Sarkomaa /kok	

Valiokunnan sihteerinä jaostokäsittelyssä on toiminut

valiokuntaneuvos Maarit Pekkanen.

VASTALAUSE

Perustelut

Kataisen hallitus esittää arpajaisverolakia muutettavaksi siten, että kaikkien yksinoikeudella toimeenpantujen arpajaisten veroaste korotettaisiin 12 prosenttiin.

Voimassaolevan lain mukaan yksinoikeudella toimeenpannuista arpajaisista maksettava vero on 10 prosenttia tuotosta, totopeleissä kuitenkin 9,5 prosenttia tuotosta. Kataisen hallituksen esitys merkitsee siten totopelien verojen kiristymistä yli 25 prosentilla.

Tämä ylimitoitettu kiristys ei huomioi sitä toiseikkaa, että taloudellinen matalasuhdanne vaikuttaa totopelitoiminnan kannattavuuteen muita rahapelejä enemmän. Fintoto Oy:n pelimyynti on viimeisen kahden vuoden kuluessa vähentynyt selvästi, yhteensä 10 prosentilla. Tämä on saattanut ravitalouden erittäin hankaan tilanteeseen.

Kataisen hallituksen tulisi toimia samalla tavalla kuin toimittiin keskustajohtoisen hallituksen aikana. Arpajaisverolakia muutoin muutettaessa säilytettiin totopelien osalta veroprosentti ennallaan.

Samoin arpajaislainmuutos, jolla Fintoto Oy saa yksinoikeuden kaikkiin hevospeleihin ensi vuoden alusta lukien, oli kannatettava. Muutoksen myötä Fintoto Oy:n pelimyyntin arvioidaan kasvavan. Ensi vaiheessa muutos aiheuttaa kuitenkin merkittäviä investointitarpeita.

Fintoto Oy:n veronkiristykset toisivat valtiolle arviolta 1,3 miljoonaa euroa. Tämä on kuitenkin erittäin lyhytnäköinen kiristys, joka saattaa muutoinkin vaikeuksissa olevan ravitalouden entistä vaikeampaan tilanteeseen.

Suomen Hippoksen tekemän arvion mukaan Kataisen hallituksen esittämän veronkiristyksen johdosta uhan alla on välittömästi useita satoja työpaikkoja.

Ehdotus

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että lakiehdotus hyväksytään muutoin valiokunnan mietinnön mukaisena pait-si 4 §:n 1 momentti muutettuna seuraavasti:

Vastalauseen muutosehdotus

4 §

Veron peruste ja verokanta

Yksinoikeudella toimeenpantavista arpajaisista arpajaisvero on 12 prosenttia tuotosta. *Totopeleistä arpajaisvero on kuitenkin 9,5 prosenttia tuotosta.*

— — — — —

Helsingissä 8 päivänä marraskuuta 2011

Timo Kalli /kesk
Esko Kiviranta /kesk

Antti Rantakangas /kesk
Markku Rossi /kesk